

Здравствено, пензијско и инвалидско осигурање

Health, pension and disability insurance

Методолошка објашњења

ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о здравственом осигурању преузети су од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Подаци о броју осигураних лица за 2000. годину преузети су из Извјештаја Know-How-Fund о обрачуна средстава за здравствену заштиту за Босну и Херцеговину, а подаци за период 2001–2009. година из Извјештаја о пословању Фонда здравственог осигурања Републике Српске и Саопштења Фонда здравственог осигурања Републике Српске објављених у јавним гласилима.

Подаци о члановима породица носилаца осигурања за период 2001–2003. године добијени су процјеном на основу податка о броју носилаца осигурања и просјечног броја чланова породице по носиоцу осигурања (коэффицијента) на основу коэффициентата добијених из процјене броја становника Републике Српске.

Права из обавезног здравственог осигурања остварују се на основу Закона о здравственом осигурању путем Фонда здравственог осигурања.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о осигураним лицима и коришћењу права из здравственог осигурања су потпуни подаци засновани на прописаним евиденцијама Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Дефиниције

Осигурана лица представљају осигураници, чланови породица осигураника и друга лица којима се обезбјеђује здравствено осигурање.

Активне осигуранике представљају сва запослена лица и остала лица за које обвезник доприноса за обавезно здравствено осигурање има обавезу уплате доприноса према важећим прописима о здравственом осигурању.

Остале осигуранике представљају незапослена лица, лица којима се обезбјеђује здравствена заштита по конвенцијама на терет иностраних носилаца здравственог осигурања и остале категорије лица која су осигурана на здравствено осигурање или здравствену заштиту, осим корисника права на пензију и чланова њихових породица.

Чланови породице осигураника су чланови уже породице, као и чланови шире породице које осигураник издржава.

Methodological explanations

HEALTH INSURANCE

Sources and methods of data collection

Data on health insurance were taken over from the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Data on the number of the insured for 2000 are taken over from the Report Know-How-Fund on the account of resources for health care for Bosnia and Herzegovina, and the data for the period 2001–2009 from the Business Report of the Health Insurance Fund of Republika Srpska and the Releases of the Health Insurance Fund of Republika Srpska published in public media.

Data on members of families which are insurance holders for the period 2001–2003. were obtained by the estimate done on the basis of the data on number of insurance holders and the average number of family members by insurance holder (coefficient) on the basis of coefficients gotten from the estimate of total population of Republika Srpska

Rights from compulsory health insurance are realised in accordance with the Law on Health Insurance, through the Health Insurance Fund.

Coverage and comparability of data

Data on the insured and data on using the right from health insurance are complete data based on the regulated records of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Definitions

The **insured** are insured persons, their family members, and other persons who are provided with health insurance.

The term **active insured persons** refers to all employed persons and other persons for whom persons under obligation of compulsory health insurance are obliged to pay contributions, by the current health insurance regulations.

Other insured persons are unemployed persons, persons entitled to health care by conventions debiting foreign health insurance holders, and other categories of persons who are insured to health insurance or health care, except beneficiaries of pension rights and their family members.

Family members of an insured person are members of conjugal family, as well as members of extended family who are supported by the insured person.

Привремена неспособност за рад осигураника представља случајеве и дане неспособности за рад због болести или повреде, медицинског испитивања, њега члана породице, изолације и давања ткива, за које осигуранiku припада накнада плате према прописима о здравственом осигурању.

Трошкови здравствене заштите обухватају примарну, секундарну и терцијарну здравствену заштиту, лијекове на рецепт, ортопедске справе и помагала и превоз у болницу.

Остали облици здравствене заштите обухватају трошкове ино осигурања – конвенције, лијечење у страним државама по одлуци Фонда здравственог осигурања Републике Српске, средства резерви, курсне разлике и слично.

Трошкови спровођења здравственог осигурања чине бруто плате и накнаде, порези и доприноси на остала лична примања и трошкови материјала и услуга стручне службе Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Остали расходи чине камате, гаранције, трошкови љекарских комисија, набавка основних средстава, банкарске услуге и слично.

ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о пензијском и инвалидском осигурању преузети су од Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о корисницима права на пензију су потпуни подаци и заснивају се на прописаним евиденцијама Фонда пензијског и инвалидског осигурања.

Дефиниције

Корисником права на пензију сматра се лице које је то право остварило на основу Закона о пензијском и инвалидском осигурању и то:

- 1) за случај старости – **старосна пензија**;
- 2) за случај инвалидности – **инвалидска пензија**, преквалификација или доквалификација и распоређивање, односно запослење на другом одговарајућем послу, као и право на новчану накнаду по основу коришћења права на преквалификацију, доквалификацију или распоређивања, односно запошљавања на другом одговарајућем послу или по основу чекања на распоређивање, односно запослење на другом радном мјесту;
- 3) за случај смрти осигураника, односно корисника личне пензије – **породична пензија**.

Просјечна пензија израчунава се тако што се укупно исплаћена средства за пензију дијеле са бројем пензионера на које се та исплата односи.

Просјечан број година коришћења права на личну пензију се израчунава тако што се збир година сваког корисника личне пензије (старосне и инвалидске), од момента стицања права до момента престанка права, подијели са укупним бројем корисника личне пензије којима је право коришћења личне пензије престало.

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

Тромјесечне публикације: Тромјесечни статистички преглед

Temporary incapability for work of an insured person covers cases and days when this person is incapable for work due to sickness or injury, medical examination, a family member nursing, isolation or tissue donation, for which the insured has the right to salary refund by health insurance regulations.

Health care expenditures cover primary, secondary and tertiary health care, prescribed medicines, orthopedic devices and helping means, as well as transport to hospital.

Other forms of health care include expenditures of international insurance – conventions, medical treatment in foreign countries according to the decision of the Health Insurance Fund of Republika Srpska, reserve funds, exchange differences, etc.

Expenditures for implementation of health insurance consist of gross salaries and refunds, taxes and contributions on other personal income, and material consumption and services provided by expert services of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Other expenditures cover interest rates, guarantees, expenditure of medical committees, purchase of fixed assets, bank services, etc.

PENSION AND DISABILITY INSURANCE

Sources and methods of data collection

Data on pension and disability insurance were taken over from the Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska.

Coverage and comparability of data

Data on beneficiaries of pension rights are complete data, and these are based on the regulated records of the Pension and Disability Insurance Fund.

Definitions

Pension right beneficiary is a person who realised this right according to the Law on Pension and Disability Insurance, as:

- 1) in cases of old age – **old-age pension**;
- 2) in cases of disability – **disability pension**, retraining or completion of additional training and deployment, i.e. employment on another adequate job, as well as the right to money compensation by use of right to retraining, completion of additional training and deployment, i.e. employment on another adequate job, or by waiting for deployment, that is, employment at another workplace;
- 3) in case of an insured person of personal pension beneficiary's death – **survivors' pension**.

Average pension is calculated so that the total paid out funds for pensions are divided by the number of pensioners this payment refers to.

Average number of years of use of the right to personal pension is calculated by dividing the sum of years of each personal pension user (old-age and disability pension), from the moment when the right is acquired until the moment when the right is terminated, by the total number of users of personal pension, whose right to use personal pension was terminated.

PUBLISHING

Annual publications: This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Quarterly publications: Quarterly Statistical Review

27.1. Здравствено осигурање
Health insurance

	Осигурана лица (просјек) Insured persons (average)					Коришћење права у току године Utilization of rights during the year		
	укупно total	активни осигураници active insured persons	уживаоци осигурања из ПИО beneficiaries of insurance from PDI	лица ван радног односа unemployed persons	чланови породице носиоца осигурања family members of an insured person	привремена неспособност за рад temporary incapability for work		број издатих рецепата number of issued prescriptions
						број дана number of days	број случајева number of cases	
2002	1 115 509	278 367	157 862	141 878	537 402	...	...	1 663 789
2003	1 171 064	283 537	161 120	160 553	565 854	...	...	2 550 879
2004	773 920	176 081	166 550	145 961	285 328	...	...	2 641 600
2005	804 885	180 204	175 364	146 809	302 508	175 890	((2 186))	2 965 389
2006	810 007	182 508	190 534	132 814	304 151	203 454	((2 575))	3 165 810
2007	943 375	205 669	204 088	191 746	341 872	279 746	((3 385))	3 856 078
2008	963 552	198 675	213 392	187 864	363 621	495 505	13 095	4 676 662
2009	1 025 518	251 831	217 372	172 782	383 533	599 156	19 149	5 185 817
2010	949 369	242 095	197 000	148 110	362 164	594 879	18 632	5 902 575
2011	932 877	219 316	202 051	151 171	360 339	559 761	15 253	6 303 610

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске
Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

27.2. Расходи здравственог осигурања
Health insurance expenditures

хиљ. КМ / thous. KM

Укупно Total	Примарна здравствена заштита Primary health care	Секундарна и терцијарна здравствена заштита Secondary and tertiary health care	Лијекови на рецепт Prescribed medicines	Ортопедске справе и помагала Orthopedic devices and helping means	Превоз у болницу Transport to hospital	Остали облици здравствене заштите Other forms of health care	Средства за побољшање услова рада у здравству, спровођење реформе акредитације Means for improving work conditions in health care, implementation of the accreditation reform	Накнаде плате за вријеме привремене неспособности за рад Compensation of salary during temporary incapability for work	Трошкови спровођења здравственог осигурања Expenditures for implementation of health insurance	Остали расходи Other expenditures
2002	171 219	42 193	95 968	17 100	4 322	348	-	1 332	9 837	119
2003	235 301	60 160	138 206	20 476	4 238	453	-	1 283	10 485	-
2004	249 788	73 492	127 570	24 040	5 168	641	7 026	1 688	10 161	-
2005	277 863	73 113	153 910	33 335	3 813	527	1 393	2 411	9 360	-
2006	398 767	82 851	177 302	37 990	4 992	712	2 138	77 136	2 946	12 700
2007	454 143	116 066	238 394	46 101	8 968	885	8 882	14 652	4 573	12 733
2008	510 313	145 836	250 509	52 783	13 338	1 583	1 714	11 360	9 348	18 929
2009	538 610	160 766	259 138	65 444	9 220	1 522	1 178	3 579	11 779	21 136
2010	573 725	166 224	272 924	77 618	8 517	2 104	1 108	6 814	12 525	20 479
2011	615 934	171 708	295 065	90 198	9 374	1 295	1 919	6 596	11 870	22 367

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске
Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

27.3. Пензијско и инвалидско осигурање
Pension and disability insurance

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Корисници права на пензију – стање 31. децембар / Pension right beneficiaries – state as of December 31st											
УКУПНО	182 818	183 885	188 748	191 807	197 595	202 564	209 321	219 276	226 285	232 756	TOTAL
Старосне пензије	83 144	83 510	85 085	86 125	89 473	92 319	97 222	103 721	109 494	114 982	Old-age pensions
Инвалидске пензије	35 899	34 508	34 837	34 807	35 869	36 856	38 532	40 479	40 947	41 407	Disability pensions
Породичне пензије	63 775	65 867	70 875	70 875	72 253	73 389	73 567	75 076	75 844	76 367	Survivors' pensions
Корисници права на пензију – годишњи просјек / Pension right beneficiaries – annual average											
УКУПНО	181 961	183 101	186 053	189 523	194 508	198 926	204 905	213 575	222 885	229 486	TOTAL
Старосне пензије	82 758	83 170	83 875	85 106	88 082	90 228	94 403	99 941	106 608	112 129	Old-age pensions
Инвалидске пензије	35 752	34 364	34 341	34 397	35 312	36 166	37 458	39 486	40 796	41 175	Disability pensions
Породичне пензије	63 452	65 568	67 837	70 021	71 115	72 532	73 044	74 148	75 841	76 182	Survivors' pensions
Просјечан број година коришћења права на личну пензију / Average number of years of utilizing the right to personal pension											
ПОЛ											SEX
Мушки	15,67	16,17	16,41	16,29	16,54	16,72	16,62	17,06	16,57	16,77	Male
Женски	16,82	18,26	17,85	19,07	19,24	19,14	19,19	19,46	20,16	19,71	Female
Просјечна пензија у КМ / Average pension in KM											
УКУПНО	120,21	133,23	162,87	185,39	209,83	229,93	297,10	319,88	303,31	300,04	TOTAL
Старосне пензије	142,83	159,71	189,84	217,85	246,38	266,61	337,81	362,67	345,19	338,24	Old-age pensions
Инвалидске пензије	121,98	128,1	149,23	170,82	196,23	217,56	285,8	313,58	288,52	287,09	Disability pensions
Породичне пензије	106,48	119,97	136,23	152,93	171,44	190,46	247,69	265,69	252,15	250,91	Survivors' pensions
Расходи у хиљадама КМ / Expenditures, thousand KM											
УКУПНО	300 322	334 918	408 982	470 813	548 722	612 442	818 340	917 117	915 891	915 032	TOTAL
Пензије и трошкови сахране пензионера	275 513	309 709	381 830	441 514	510 478	574 207	766 033	861 720	857 815	872 973	Pensions and expenses of pensioners' burials
Дистрибуција пензија ¹⁾	4 487	4 990	5 356	5 563	5 816	5 964	7 119	7 465	6 527	6 980	Distribution of pensions ¹⁾
Доприноси за здравствено осигурање пензионера	9 299	10 071	12 435	14 912	22 783	21 283	28 342	31 954	31 289	16 671	Contributions to pensioners' health insurance
Бруто плате радника ²⁾	5 472	5 459	5 490	5 552	5 445	6 152	8 637	11 730	10 497	11 490	Gross wages of workers ²⁾
Материјални трошкови стручне службе	4 538	4 571	3 844	3 235	4 176	4 774	5 876	3 584	7 647	5 246	Material expenses of referent service
Остали расходи	1 013	118	27	37	24	62	2 333	664	2 116	1 672	Other expenditures

¹⁾ Подаци за 2001. годину укључују трошкове обраде и исплате пензија. Од 2002. године, подаци се односе само на дистрибуцију пензија.
Data for 2001 include expenses of pensions processing and payments. Since 2002, data refer only to the distribution of pensions.

²⁾ Подаци за период 2001–2009. односе се на бруто плате радника и накнаде за чланове управног и надзорног одбора
Data for the period 2001–2009 refer to gross wages of workers and compensations for members of steering and supervisory boards

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

27.4. Корисници права на пензију према полу – стање 31. децембар 2011.
Pension right beneficiaries by sex – state as of December 31st 2011

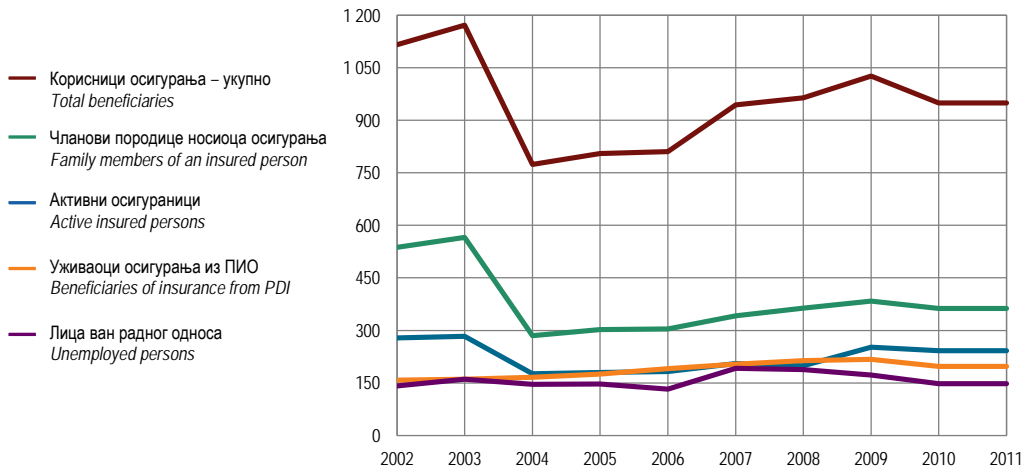
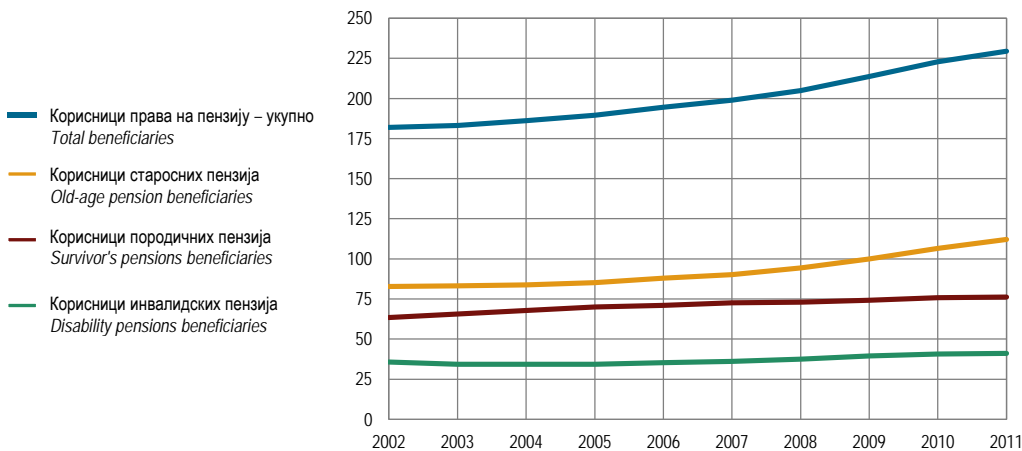
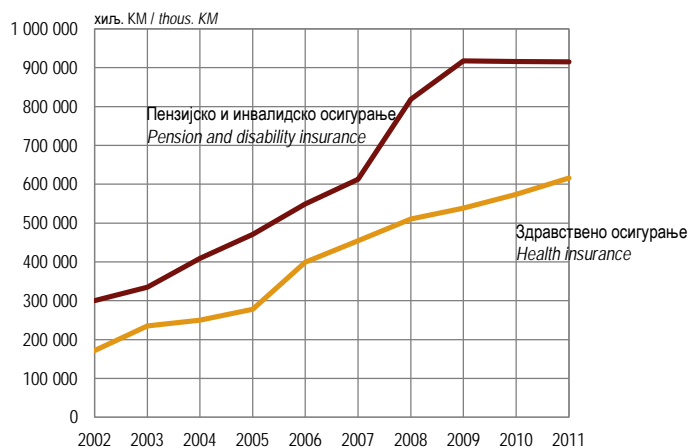
	Укупно <i>Total</i>	Мушки <i>Male</i>	Женски <i>Female</i>	
УКУПНО	232 756	...	...	<i>TOTAL</i>
Старосне пензије	114 982	75 618	39 364	<i>Old-age pensions</i>
Инвалидске пензије	41 407	29 944	11 463	<i>Disability pensions</i>
Породичне пензије	76 367	...	...	<i>Survivors' pensions</i>

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

27.5. Нови корисници и корисници којима је престало право на пензију у току 2011.
New beneficiaries and beneficiaries whose right to pension was terminated during 2011

	Корисници који су први пут остварили право на пензију – укупно, у току године <i>Beneficiaries who realised the right to pension for the first time – total, during the year</i>			Корисници којима је престало право на пензију – укупно, у току године <i>Beneficiaries whose right to pension was terminated – total, during the year</i>			
	број корисника <i>number of beneficiaries</i>	просјечна пензија, КМ <i>average pension, KM</i>	просјечан стаж <i>average years of employment</i>	број корисника <i>number of beneficiaries</i>	просјечна пензија, КМ <i>average pension, KM</i>	просјечан број година коришћења права на пензију <i>average number of years of utilizing the right to pension</i>	
Старосне пензије	10 969	294,75	34,37	4 888	280,93	17,09	<i>Old-age pensions</i>
Инвалидске пензије	2 736	250,24	23,59	2 016	243,38	18,08	<i>Disability pensions</i>
Породичне пензије	11 962	191,01	-	12 292	268,86	15,60	<i>Survivors' pensions</i>

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-27.1. Годишњи просјек броја корисника здравственог осигурања, по категоријама
Annual average of number of health insurance beneficiaries, by categoryГ-27.2. Годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама
Annual average of number of pension insurance beneficiaries, by categoryГ-27.3. Расходи здравственог осигурања и пензијског и инвалидског осигурања
Expenditures of health insurance and pension and disability insuranceГ-27.4. Просјечна пензија
Average pension